

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මොනරාගල ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 (1) උප වගන්තිය සමඟ සංශෝධිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මොනරාගල ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවියහැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වෙනනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද ,අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත්ව ඇතිබව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත්කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (i) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මිලදීගෙන තිබූ ජල මීටර් 162 ක රු. 1,231,200 ක් වූ වටිනාකම ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	මෙය ගිණුම්කරණ දෝෂයකි. මේ වන විට නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර ඇති බව.	වත්කම් වටිනාකම ඇතුළත් කර ගිණුම් නිවැරදි කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සභාවට අයත් ආදාහනාගාරයේ ඉතිරි ගැස් කි.ග්‍රෑ. 288.1 ක රු.138,280 ක් වූ වටිනාකම ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	-එම-	තොග වටිනාකම ඇතුළත් කර ගිණුම් නිවැරදි කළ යුතුය.
(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලිපිද්‍රව්‍ය තොගයේ රු.75,960 ක් වූ වටිනාකම දෙවරක් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	-එම-	ගිණුම් නිවැරදි කළ යුතුය.
(ඈ) මාර්ග සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ගෙවිය යුතු බිල්පත් වටිනාකම රු. 193,799 ක් අඩුවෙන්ද, ප්‍රාග්ධන වැය රු. 193,799 ක් අඩුවෙන්ද දක්වා තිබුණි.	-එම-	-එම-
(ඉ) ප්‍රාදේශීය සභා රීති අනුව මාර්ගවල වටිනාකම ගිණුම්ගත නොකළද, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මාර්ග ඇස්තමේන්තුව සඳහා වැයකර තිබූ රු. 21,621,719 ක් ප්‍රාග්ධනිත කර තිබුණි.	-එම-	-එම-
(ඊ) සභාව සතු රු. 305,587,500 ක් වටිනාකමකට තක්සේරු කර තිබූ ඉඩම් 09 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ රු.161,801,813 ක් ලෙස දක්වා තිබීමෙන්, ජංගම නොවන වත්කම් රු. 143,785,687 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	මෙය ගිණුම්කරණ දෝෂයකි. මේ වන විට නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර ඇති බව.	ගිණුම් නිවැරදි කළ යුතුය.

1.7

අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ දැක්වීම	අදහස් නිර්දේශය
(අ) 2009 අප්‍රේල් 17 දිනැති 1597/8 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය	සභාව විසින් 2018 වර්ෂයේ සිට 2020 වර්ෂය දක්වා අනුමත කරන ලද ගොඩනැගිලි අයදුම්පත් 135 ක් අතුරින් ගොඩනැගිලි සැලසුම් 116 ක් සඳහා අනුකූලතා සහතික නිකුත් කර නොතිබුණි.	සියලුම ගොඩනැගිලි සැලසුම් සඳහා අනුකූලතා සහතික නොහැකි බව.	අති විශේෂ ගැසට්පත්‍රය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 1980 අංක 46 දරන සේවා නියුක්තිකයන්ගේ භාරකාර අරමුදල් පනත	ප්‍රාදේශීය සභාවේ සේවය කරන සේවකයින් 06 ක් වෙනුවෙන් 2015 ජනවාරි සිට 2024 ජූලි මස දක්වා කාලයට අදාළව සේවා නියුක්තිකයන්ගේ භාර අරමුදල වෙත රු. 179,039 ක් ගෙවීම් කර නොතිබුණි.	මේ සඳහා අනුමැතිය ලැබීමෙන් පසු ගෙවීම් කටයුතු සිදු කරනු ලබන බව.	සේවා නියුක්තිකයන්ගේ භාරකාර අරමුදල සඳහා දායක මුදල නිශ්චිත දිනයන්හිදී යැවීමට කටයුතු කළ යුතුය.

2.

මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1

මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු. 40,206,090 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු. 13,465,208 ක් විය.

2.2

ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1

ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

සභා ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඉදිරිපත්කර තිබුණු ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2024				2023			
	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
(i) වරිපනම් හා බදු	15,085,800	14,874,821	12,452,555	19,152,883	14,123,230	13,710,743	16,106,287	17,314,706
(ii) කුලී	23,796,650	31,948,489	25,875,436	23,389,627	20,775,000	23,805,274	21,358,681	19,207,720
(iii) බලපත්‍ර ගාස්තු	2,230,100	756,258	756,258	-	1,558,100	1,710,024	1,710,024	-
(iv) වෙනත් ආදායම්	19,382,000	55,869,860	55,869,860	-	29,246,336	39,694,842	39,694,842	-
එකතුව	60,494,550	103,449,428	94,954,109	42,542,510	65,702,666	78,920,883	78,869,834	36,522,426

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ බිල්කරන ලද රු. 103,449,428 ක් වූ මුළු ආදායමින් වර්ෂය අවසාන වන විට රු. 42,542,510 ක් අයකර නොතිබුණු අතර එය මුළු බිල්කළ ආදායමෙන් සියයට 41 ක් විය.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	බිල්කළ ආදායම රැස්කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) හිඟ වරිපනම් හා බදු		
(i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. 14,874,821 ක් වරිපනම් අයකිරීම සඳහා බිල්කර තිබූ අතර මුළු වරිපනම්වලින් සියයට 46 ක් එනම් රු. 6,841,673 ක් තව දුරටත් අයකර ගැනීමට පැවතුණි.	හිඟ මුදල් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	හිඟ වරිපනම් කඩිනමින් අයකළ යුතුය.
(ii) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට 2019 ට පෙර වර්ෂවල සිට 2023 වර්ෂය දක්වා අයවිය යුතු හිඟ වරිපනම් රු.12,311,210 ක් විය.	තව දුරටත් හිඟ මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලබන බව.	පනතේ විධිවිධාන අනුව බදු අයකළ යුතුය.
(ඇ) කුලී		
සමාලෝචිත වර්ෂයේ සභාවට අයත් කඩ කාමර 128 ක බිල්කළ ආදායම රු. 10,006,680 ක් වූ අතර එම ආදායමින් සියයට 48 ක් එනම් රු. 4,799,265 ක් තව දුරටත් අයවීමට පැවතුණි.	හිඟ මුදල් ඉදිරියේදී අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	ගිවිසුම අනුව හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගත යුතුය.
(ඈ) වෙනත් ආදායම්		
(i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සභාවට අයත් ටෙන්ඩර් දේපල 12 ක් බදු දීමේදී බිල්කළ ආදායම රු. 17,279,959 ක් වූ අතර එම ආදායමෙන් සියයට 21 ක් එනම් රු. 3,587,383 ක් තව දුරටත් අයවීමට පැවතුණි.	හිඟ මුදල් සම්බන්ධයෙන් නීතිමය කටයුතු සිදු කළ යුතුය.	ගිවිසුම අනුව බිල්කළ ආදායම් කඩිනමින් රැස්කර ගත යුතුය.
(ii) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජනවාරි 01 දිනට 2016 වර්ෂයේ සිට 2023 වර්ෂය දක්වා හිඟ ටෙන්ඩර් දේපල බදුදීමේ ආදායම රු. 10,665,776 ක් වූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අයකර තිබුණේ එම වටිනාකමින් සියයට 6 ක් එනම් රු. 657,642 ක් පමණි.	මෙම මුදල කඩිනමින් අය කිරීමට කටයුතු කරන බව.	නීත්‍යානුකූල ක්‍රියාමාර්ග ගෙන හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකරගත යුතුය.
(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් ආයතන 92 කින් අයවිය යුතු හිඟ දැන්වීම් පුවරු ආදායම රු. 126,850 ක් තව දුරටත් අයවීමට පැවතුණි.	මෙම මුදල කඩිනමින් අය කිරීමට කටයුතු කරන බව.	දැන්වීම් පුවරු ගාස්තු වර්ෂය තුළ අයකරගත යුතුය.

- (ඊ) 2020 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 මෙම මුදල කඩිනමින් අය හිඟ ආදායම් කඩිනමින් දින දක්වා පාරිභෝගිකයින් 271 දෙනෙකුගෙන් අයවිය කිරීමට කටයුතු කරන බව. රැස්කරගත යුතුය. යුතු හිඟ ජල ගාස්තු රු. 2,275,350 ක් විය.

2.2.3 හිඟ උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් හා අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතුව තිබුණු උසාවි දඩ රු. 3,112,128 ක් සහ මුද්දර ගාස්තු රු. 36,930,312 ක් ගෙන්වා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී හිඟ ආදායම අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	හිඟ ආදායම් වර්ෂය තුළ අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

2.3 අධිභාර

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ගවමස් විකිණීමේ අවිධිමත් බදුදීමේදී සිදු වූ නොසැලකිල්ල හෝ විෂමාවාරයන් හේතුකොටගෙන සභා අරමුදලට සිදු වූ පාඩුව අයකරගැනීම සම්බන්ධයෙන් 2007 වර්ෂයේ පනවා තිබූ රු. 155,080 ක් වූ අධිභාරයෙන් රු. 129,590 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අයකර ගැනීමට පැවතුණි.	වාරික වශයෙන් අදාළ මුදල් අය වෙමින් පවතින බව දන්වන බව.	අධිභාර මුදල් කඩිනමින් අයකරගත යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ප්‍රාදේශීය සභාවට අයත් අංක 03 ගවමස් කඩය 2024 වර්ෂය සඳහා බදු දීමට පළමුවර ටෙන්ඩර් කිරීමේදී වැඩිම ලංසුව ඉදිරිපත් කළ ලංසුකරුවන් දෙදෙනා අදාළ ඇප මුදල් ගෙවා ගිවිසුම්ගත නොවීමෙන් පළාත්පාලන කොමසාරිස්වරයාගේ උපදෙස් මත දෙවනවර මිල ගණන් කැඳවීමට යාමේදී පාර්ශවකරුවන් දෙදෙනෙකු විසින් සභාවට එරෙහිව නඩු පවරා එම නඩු ඌව පළාත් මහාධිකරණය විසින් නිශ්ප්‍රභා කර තිබුණි. ඒ අනුව සභාව වෙත මාස 03 දින 08 ක කාලයක් අදාළ දේපල බදු දීමට නොහැකි වීමෙන් සිදුවී තිබූ රු. 2,732,121 ක මූල්‍යමය අලාභය නඩු පැවරූ පාර්ශවකරුවන්ගෙන් අයකරගැනීමට සභාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.	සිදුවූ අලාභය අයකර ගැනීමට නීතිමය පියවර ගෙන ඇති බව.	මූල්‍යමය අලාභය අයකරගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභා බලප්‍රදේශයේ පිහිටි සුසානභූමි 54 ක් හා ක්‍රීඩා පිටි 01 ක් සභාව වෙත පවරාගෙන ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතුකර නොතිබුණි.	මෙම සුසාන භූමි ඉදිරියේදී පවරා දීමෙන් පසු නිරවුල් කර ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කරන බව.	සභාවට අයත් සුසාන භූමි හා ක්‍රීඩා පිටි සභාව වෙත පවරාගෙන ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.3 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාවට අයත් දේපල බදු දීමේ ගිවිසුමේ 06 වගන්තිය ප්‍රකාරව බදු දේපලේ මාසික ජල සහ විදුලි බිල්පත් බදුකරු විසින් ගෙවිය යුතු වුවත්, සභාවට අයත් දේපල 03 ක් බදු දීමේදී අදාළ ජල කරාමවලින් විවිධ පාර්ශවයන් ජලය ලබාගන්නා බැවින් බදුකරුවන් බිල්පත් ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කර තිබූ අතර සභාව විසින් බදු දේපලවලට ජලය සැපයීම සඳහා විධිමත් වැඩපිළිවලක් සකස් කර දේපල බදු දීම සිදු නොකිරීමෙන් රු. 278,520 ක් අරමුදලෙන් ගෙවා තිබුණි.	පවතින ගැටළු නිරාකරණය කර ගන්නා තෙක් මාසික ජල ගාස්තුව සභා අරමුදලින් ගෙවීමට ලේකම්වරයා උපදෙස් ලබාදෙන ලද බව.	බදු දේපල සඳහා වෙනම ජල පහසුකම් ලබාදිය යුතුය.

3.4 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 3.6. ඡේදයේ විධිවිධානවලට පටහැනිව මුල් අවස්ථාවේදී ග්‍රීන් බල්බ 100 ක් සඳහා මිල කැඳවා, එම ප්‍රසම්පාදන තීරණය මත ඉන් පසු අවස්ථා 12 ක දී බල්බ 1000 ක් මිලදී ගෙන ඒ සඳහා රු. 2,350,000 ක් ගෙවා තිබුණි. එලෙස මුල් ප්‍රසම්පාදන දිනෙන් මාස 06 ක් ඉක්ම වීමෙන් පසු බල්බ 250 ක් මිලදී ගෙන රු. 587,500 ක් ගෙවා තිබුණි.	ඉදිරියේදී අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ප්‍රසම්පාදන කටයුතු චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව විනිවිදභාවයෙන් යුතුව සිදු කළ යුතුය.
(ආ) වසර 03 ක වගකීම් කාලයක් සහිතව වොට් 15 ග්‍රීන් බල්බයක් රු.1,535 ක් බැගින් මිලදීගත හැකිව තිබියදී ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ තීරණය පරිදි රු. 2,350 ක් බැගින් බල්බ 1000 ක් මිලදී ගැනීම නිසා රු. 815,000 ක පාඩුවක් සභා අරමුදලට සිදු වී තිබුණි.	ඉදිරියේදී අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ප්‍රසම්පාදන කටයුතු චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව විනිවිදභාවයෙන් යුතුව සිදු කළ යුතුය.

3.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සභාවේ තනතුරු 07 කට අදාළව අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය අනුව සේවකයින් 09 දෙනෙකුගේ උපතනාවයක් පැවතුණි.	කාර්ය මණ්ඩල පුරප්පාඩු සම්බන්ධයෙන් පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලිඛිතව දැනුවත් කර ඇති බව.	කාර්ය මණ්ඩල පුරප්පාඩු සම්පූර්ණකර ගත යුතුය.
(ආ) 2001 වර්ෂයේ සිට 2004 වර්ෂය දක්වා ප්‍රාදේශීය සභාවේ සේවකයින් නිදෙනෙකුට ලබා දුන් රු. 203,762 ක් වූ සේවක ණය අයකර ගෙන නොතිබුණි.	තවදුරටත් හිඟව පවතින හිඟ ණය ශේෂ කඩිනමින් අයකර ගන්නා බව.	සේවක ණය ශේෂ කඩිනමින් අයකරගත යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් පිළියෙලකර තිබුණු අයවැය ලේඛනය අනුව ඇස්තමේන්තු කළ ආදායම් හා වියදම්, වර්ෂයේ තර්ෂ ආදායම් හා වියදම් සමඟ සැසඳීමේදී ආදායම් විෂයයන් 08 ක සියයට 10 සිට සියයට 37 දක්වාද වියදම් විෂයයන් 07 ක සියයට 1 සිට සියයට 47 දක්වාද විචලනයන් පැවතුණි.	ඉදිරියේදී නිසි පරිදි අයවැය සකස් කිරීමට පියවර ගන්නා බව.	වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තු වඩාත් තාත්විකව පිළියෙල කළ යුතු අතර එම ඉලක්කයන් සපුරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.